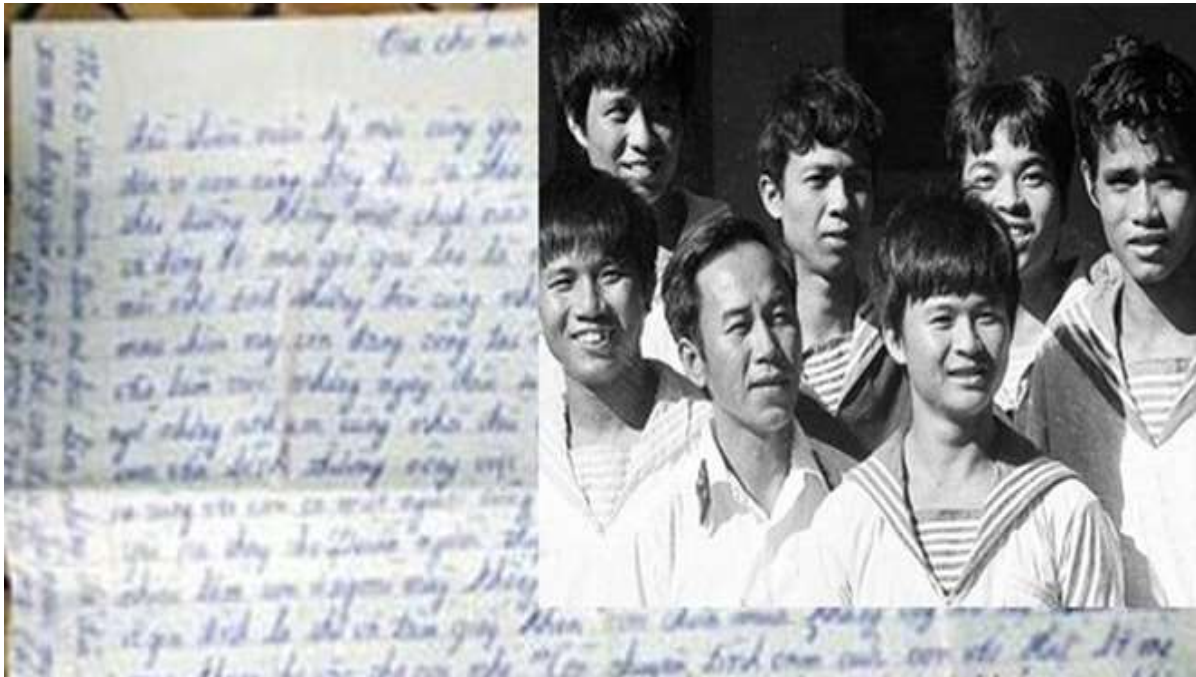

Trường Sa 1988: Lá thư không người nhận...

"Tôi không ngờ đó là lá thư cuối cùng mình được viết cho bố. Và bố không bao giờ nhận được lá thư ấy...", chị Thu Hà nhớ lại.

Đó là một lá thư đã ô màu, cũ kỹ, nằm lộn thỏm trong rất nhiều hình ảnh, kỷ vật liên quan đến sự kiện ngày 14-3-1988 trong phòng trưng bày của Bảo tàng Hải quân VN (Hải Phòng).

Trên bì thư viết: Con: Thu Hà/Trạm cung ứng than thị xã Phủ Lý - Hà Nam Ninh/Tới thăm Bố: Trần Đức Thông hòm thư 2C100A Cam Ranh - Phú Khánh. Dòng đầu tiên trong lá thư viết: Phủ Lý ngày 20-3-88. Tức bảy ngày sau khi xảy ra sự kiện 14-3-1988!

25 năm

"Bố xa nhớ. Hôm nay là ngày chủ nhật, con ngồi vào bàn học mà không sao học được vì lúc đó là buổi ca nhạc 7g30-8g, toàn hát những bài hát về Trường Sa. Lúc này con không thể nào học được nữa vì những bài hát đang khơi gợi về hình ảnh Trường Sa, nhất là hình ảnh của bố. Lúc này con nhớ bố vô hạn nên con tranh thủ viết mấy dòng chữ gửi cho bố.

Bố ạ. Tính đến nay bố xa gia đình cũng ba tuần rồi bố nhỉ. Thời gian trôi đi nhanh quá phải không bố? Bố ạ. Bố đi đã viết về nhà ba bức thư thì ở nhà đều nhận được hết. Bưu phẩm bố gửi cũng nhận được.

Bố ạ, hôm qua ngày 19-3-88 có xe ca của lữ 147 vào trong chỗ bố công tác và lúc xe ra bố có gửi chú Hoa ra cho 50kg gạo và tiền 140.000 đồng, và của cả bác Cồn nữa thì mẹ con và chúng con đều nhận được cả.

Bố ạ, còn tình hình học tập của con ở nhà vẫn bình thường. Hôm vừa qua bố có gửi thư tay cho thầy giáo chủ nhiệm con thì thầy đã nhận được và thầy nói rằng sẽ biên thư cho bố.

Chị Thu Hà thắp nhang trong ngày giỗ bố. Ảnh: My Lăng.

Bố ạ! Vừa qua tình hình ở đảo căng thẳng lắm phải không bố. Do vậy ở trong đơn vị chắc bố cũng bận nhiều, do vậy cũng phải ảnh hưởng đến sức khỏe nhưng bố ạ, bố cố gắng giữ gìn sức khỏe.

Thôi cuối thư con còn gửi lời hỏi thăm sức khỏe các bác, các chú, các anh trong đơn vị bố mạnh khỏe, canh giữ vững chắc vùng biển thân yêu Trường Sa. Bố có phải đi đảo hay không viết thư về cho gia đình biết tin nhé. Mẹ con ở nhà đang rất sốt ruột vì lúc nào đài cũng nói rằng tình hình Trường Sa rất căng thẳng. Thôi con tạm dừng bút ở đây, lá thư sau con sẽ viết nhiều hơn. Chúc bố khỏe, công tác tốt. Con Trần Thị Thu Hà”.

Dấu bưu cục cho thấy bưu điện Hà Nam Ninh nhận thư gửi là ngày 22-3-1988, hòm thư của bưu điện Cam Ranh nhận ngày 28-3-1988 và khi chuyển đến huyện đảo Trường Sa đã là ngày 30-3-1988. Khi đặt bút xuống, cô bé tên Thu Hà ấy không thể nào biết đó là lá thư cuối cùng mình viết cho bố. Lá thư ấy vĩnh viễn không thể đến được tay cha mình.

Câu chuyện xúc động của lá thư khiến chúng tôi quyết định phải tìm cho được người con gái của Anh hùng liệt sĩ (AHLS) Trần Đức Thông (trung tá, lữ đoàn phó - tham mưu trưởng Lữ đoàn 146 Vùng 4 hải quân, người chỉ huy trực tiếp cao nhất tại Trường Sa trong sự kiện 14-3-1988).

25 năm sau, sáng 8-3-2013, trong ngôi nhà tưởng niệm người cha anh hùng của mình ở Thái Bình, khi nhìn thấy những dòng chữ trong lá thư của 25 năm trước, chị Thu Hà (hiện công tác tại Công an tỉnh Hà Nam) lặng đi. Những giọt nước mắt lăn dài trên gương mặt người phụ nữ luôn tỏ ra cứng cỏi, mạnh mẽ. “Cả nhà tôi không ai nghĩ bố hi sinh. Vì năm ngày sau sự kiện 14-3-1988, mẹ con tôi còn nhận được 50kg gạo và 140.000 đồng tiêu chuẩn của bố gửi mấy chú Lữ đoàn 147 mang ra. Tối hôm sau (20-3), tôi đang học bài nhưng bỗng rất sốt ruột, nhớ bố quá nên viết thư. Tôi không ngờ đó là lá thư cuối cùng mình được viết cho bố. Và bố không bao giờ nhận được lá thư ấy...”, chị Thu Hà nhớ lại.

“Ngày 26-3-1988, lúc nghe đài nhắc tới: đồng chí Trần Đức Thông đứng ở boong tàu kêu gọi đàm phán. Bên kia cứ xả súng vào... Mặc dù bị thương nặng nhưng đồng chí vẫn không rời vị trí cho đến lúc hi sinh, cả nhà tôi mới tin bố đã hi sinh thật rồi. Sau này nghe đồng đội của bố kể: dù bị thương nặng vào chân và đầu nhưng bố vẫn ở mũi tàu chỉ huy bộ đội cho đến lúc hi sinh”, chị Hà kể. Khi ấy Thu Hà 18 tuổi, còn em trai Trần Hoài Nam mới 14 tuổi.

Ký ức về cha

“Ngày đó, lính đảo 18 tháng mới được về phép một lần. Mỗi lần đi đảo, bố để dành thịt hộp, lương khô mang về cho con. Lần nào về cũng mang những con ốc rất to, những cây san hô, những con tôm, con cá màu xanh màu đỏ được tết từ dây cáp điện thông tin... làm quà cho các con. Bây giờ tôi vẫn còn giữ những kỷ vật ấy. Lần nào về bố cũng mua từng cái quần, cái áo cho con. Bộ quần áo cuối cùng của tôi là tiêu chuẩn của đơn vị cho bố đi may, bố mang về cho con gái may quần đi học. Mỗi lần nhìn cái quần màu xanh hải quân ấy, tôi lại chảy nước mắt vì nhớ và thương bố. Mỗi lần về phép, bố chỉ thích ăn rau vì đi đảo thiếu rau vô cùng tận. Su hào, bắp cải, xà lách luộc là những món bố rất thích ăn”, Thu Hà chảy nước mắt khi nhớ lại.

Chân dung anh hùng liệt sĩ Trần Đức Thông.

Trong đợt về phép cuối cùng (gần tết năm 1988), như linh cảm trước chuyến đi định mệnh, trung tá Thông lên trường gặp thầy chủ nhiệm xin được miễn quân sự cho con gái một tuần. Người cha đạp xe chở con từ thị xã Phủ Lý (Hà Nam Ninh) về quê (Minh Hòa, Hưng Hà, Thái Bình), đến từng nhà người bạn học, người hàng xóm chơi. “Tôi còn nhớ lần đó bố còn 15 ngày phép. Nhận được điện ở đơn vị vào Nha Trang gấp, bố đi ngay. Trước khi đi, bố bảo: mai tôi trả phép rồi, tôi gánh kỷ niệm cho con gái một bể nước. Đêm đó bố xuống sông gánh nước đầy một bể cho vợ con”, Thu Hà nhớ lại.

Bố mất, Thu Hà nén nỗi đau, lao vào ôn thi tốt nghiệp THPT. Mẹ cô - bà Nguyễn Thị Seo - suy sụp, chỉ còn 36kg. Lấy nhau năm 1971, chồng đi chiến trường biên biệt. Sau ngày đất nước thống nhất, anh trở về rồi lại đi đảo suốt. Cả cuộc đời làm vợ chồng, họ chỉ sống bên nhau chưa được một năm. Trung tá Thông hi sinh ở tuổi 44. Người vợ lúc đó mới 40. Chị ở vậy nuôi dạy hai người con khôn lớn. Năm 2002, người vợ xây mộ giả cho chồng cạnh bố mẹ chồng. Ba năm sau, người phụ nữ ấy ra đi sau một cơn tai biến. “Trong lúc hấp hối mẹ vẫn nhắc đến bố. Suốt cuộc đời mẹ dành trọn tình yêu cho bố” - chị Hà nói, đôi mắt ngập nước.

Ngày 8-3-2013 (tức 27 tháng giêng), khi chúng tôi tìm đến nhà của Anh hùng liệt sĩ (AHLS) Trần Đức Thông ở thôn Cộng Hòa (xã Minh Hòa, huyện Hưng Hà, Thái Bình), cả đại gia đình, bà con họ hàng, làng xóm đang quây quần rất đông chuẩn bị làm lễ cúng.

Hiệu trưởng Trường THCS Trần Đức Thông và các học sinh, các ông bà già, cả thanh niên nam nữ trong thôn, trong xã gần đó... đã có mặt tại nhà tưởng niệm AHLS Trần Đức Thông từ rất sớm, thấp nhang, phụ gia đình nấu nướng, ngồi trò chuyện với những người thân trong gia đình người AHLS.

Năm 2009, Bộ Tư lệnh Quân chủng hải quân đã cho xây dựng nhà tưởng niệm AHLS Trần Đức Thông. Trước đó năm 2001, người dân trong thôn Cộng Hòa đã góp tiền xây dựng đài tưởng niệm và khắc tên người AHLS Trường Sa như một cách để bày tỏ lòng tri ân và tình cảm sâu sắc với người anh hùng quê hương mình. Tên của AHLS Trần Đức Thông được đặt tên cho ba trường học ở xã Minh Hòa: trường mẫu giáo, trường tiểu học và trường cấp II. Ngôi Trường THCS Minh Hòa ngày trước trung tá Trần Đức Thông từng học đã được đổi tên thành Trường THCS Trần Đức Thông tháng 9-2010.

MY LĂNG

Nguồn: <http://soha.vn/xa-hoi/truong-sa-1988-la-thu-khong-nguoi-nhan-20140313174119854.htm>

www.vietnamvanhien.org

